

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poštno ček. račun: štev. 24/12410

Cena: Posamezna štev. L 25
Naročnina: Mesečno L 110
Za inozemstvo: Mesečno L 190

Leto VI. - Štev. 30

Gorica - 29. julija 1954 - Trst

Izhaja vsak četrtek

Premirje v Indokini

Ženevska konferenca je zaključena, premirje za Indokino je podpisano in diplomati so se po 73 dneh burnih razprav vrnil domov. Mendes France je držal besedo ter vrnil Franciji in Indokini mir v roku, ki si ga je bil sam določil.

Akoravno niso pogoji premirja najboljši, vendar se je Francija odločila. Končala se je vojna, ki je trajala skoraj osem let in ki je stala Francijo težkih človeških in materialnih žrtev. Po neklih cenitvah je izgubila Francija v Indokini 92.000 mrtvih in pogrešanih vojakov, 114.000 ranjenecv in 28.000 ujetnikov, medtem ko so vojni izdatki znašali okoli 2.385 milijard frankov. V teh številkah niso vštete človeške in denarne žrtve Vietnamcev in tudi ne podpora Združenih držav v višini treh milijard dolarjev. Kljub vsem tem težkim materialnim in človeškim žrtvam se je položaj svobodnih narodov v Indokini občutno poslabšal.

Pogoji premirja

Ne da bi se spuščali v podrobnosti, hočemo navesti na kratko nekaj teh pogojev.

Podpisani sporazum določa začasno razdelitev Vietnama v dva, po ozemlju skoro enaka dela. Severni del, ki ga bodo upravljali vietminhovi (komunisti), šteje okoli dvajset milijonov prebivalcev; južni del, ki ostane Vietnamcem, pa kakih deset milijonov prebivalcev. Ker bo verjetno mnogo ljudi zbežalo iz severnega dela v južni del, se bo število prebivalcev v obeh delih precej izenačilo.

Meja med obema deloma bo tekla približno na 17. vzporedniku in sicer vzdolž reke Song Ben-Haja, to

je kakih 20 km severno od kolinialne ceste, ki veže Laos z morjem.

Mesti Hanoi in Haifong in vse ozemlje ob ustju Rdeče reke bodo izpraznile francoske in vietnamske čete postopoma in najkasneje v roku desetih mesecev. V zameno bodo Hočiminhove čete zapustile v istem roku vse postojanke, ki jih imajo južno od sedanje razmejitvene črte.

O končni usodi celotnega Vietnama bodo odločile volitve, ki se bodo vršile meseca julija 1956. leta in sicer pod nadzorstvom mednarodne komisije, ki bo sestavljena iz zastopnikov Indije, Kanade in Poljske.

Francija se je zavezala, da bo umaknila svoje čete iz Laosa, Kambodže in Vietnama, ako bi vlade teh držav to zahtevale, in to v času, ki bo sporazumno določen.

Prepovedano je vsako uvažanje črt, orožja in vsakega vojnega materiala v te tri države, kakor tudi graditev novih vojnih oporišč, razen v slučaju, ako bi bile te države ogrožene.

Vsi vojni ujetniki in civilni interiranci morajo biti osvobojeni v teku 30 dni po podpisu sporazuma.

Oblasti severnega in južnega Vietnama, Laosa in Kambodže ne bodo smele dopustiti ne posameznih ne množičnih represalij proti tistim, ki so sodelovali med vojno z eno ali drugo stranko.

Za nadzorstvo premirja je predvidena ustanovitev mešane komisije iz zastopnikov obeh bojujočih se strank ter posebna mednarodna komisija, ki jo bodo tvorili zastopnik Indije, ki bo predsedoval tej komisiji, ter zastopnika Kanade in Poljske.

To bi bila nekako glavna določila podpisanega sporazuma.

Stališče ZDA in Vietnama

Združene države so zavzele glede podpisanega sporazuma posebno stališče. Namestnik zunanjega ministra Bedell Smith je podal ob podpisu sporazuma izjavo, v kateri je v imenu Združenih držav vzel na znanje sporazum, ki je bil dosežen med tremi državami Indokine in indokitajskimi komunisti. Obenem pa je podal izjavo, da ne bodo poskušale Združene države ne z grožnjami ne s silo spremeniti določila tega sporazuma in da bodo smatrale za ogrožanje svetovnega miru vsako kršitev sklenjenega sporazuma.

Zanimivo je tudi stališče, ki ga je zavzel na konferenci vietnamski zunanji minister Tran Van Do. Vietnamska delegacija je predložila namreč konferenci poseben načrt, na podlagi katerega naj bi se doseglo premirje brez vsake delitve Vietnama. Po tem načrtu bi morali

prevzeti nadzorstvo nad celotnim ozemljem Združenih narodov, tako da bi se moglo ljudstvo v miru in v popolni svobodi odločiti o svoji nadaljnji usodi. Tega načrta niso vzeli na konferenci niti v pretres, zato je vietnamski zunanji minister protestiral zoper ravnanje konference in zoper ravnanje Francije, ki je brez privolitve Vietnama podpisala premirje.

Mendes France je nato izjavil, da je nastopala Francija na konferenci v okviru pooblastil, ki jih je imela od vietnamske vlade; pristavil pa je, da razume zaskrbljenost Vietnamcev zaradi usode vietnamskih katoličanov. Izrazil je obenem upanje, da bodo komunisti držali dane obljube ter spoštovali svobodo vesti prebivalstva, ki je prišlo pod njihovo upravo.

da bo v teku enega meseca rešil indokitajsko vprašanje, odgovarjala vojaškim zahtevam francoskih čet v Indokini. Francoski premier je orisal nato tudi težave, zoper katere se je moral boriti, da je dosegel sedanje pogoje. Omenil je, da so komunisti zahtevali mejo ob 13. vzporedniku, odhod Francozov s severnega področja v teku treh mesecev in splošne volitve v šestih mesecih po odhodu francoskih čet. Zahtevali so nadalje komisijo treh, v kateri bi morala biti dva komunisti, in še mnogo drugih stvari.

Mendes France je dosegel na ženevski konferenci to, kar se je dalo doseči. Tega mnenja niso samo angleški krogi, ampak tudi važne ameriške osebnosti, katerim ne more

nihče očitati popustljivost nasproti komunistom. Predsednik Eisenhower je med svojo tedensko tiskovno konferenco poudaril, da se veseli, da je prišlo do sporazuma, ki je napravil konec prelivanju krvi v Indokini. Eisenhower je tudi izjavil, da se Združene države niso udeležile te vojne in da dosledno tudi niso sodelovale pri odločitvah ženevske konference in da zato na te odločitve tudi niso vezane. Upamo, je dejal Eisenhower, da bo sporazum pripomogel k ureditvi miru, ki bo upošteval pravice in potrebe prizadetih držav. Sporazum vsebuje stvari, ki jih ne odobravamo, vendar je veliko odvisno od tega, kako se bodo izvajale.

Sporazum o Indokini ni torej sam

na sebi slab; da pa ni tak, kot bi lahko bil, so krivi vojaški neuspehi francoskih in vietnamskih čet. Vojaških neuspehov na bojišču ni mogoče spremeniti v diplomatske zmage za zeleno mizo. Jasno je tudi, da teh neuspehov niso zakrivali ne generali ne njihovo moštvo, ki je napravilo svojo dolžnost, ampak da so jih povzročili razni drugi činitelji, med temi v prvi vrsti politika Francije do indokitajskih ljudstev. Ako bi bila Francija podarila tem narodom pravočasno popolno samostojnost, bi se bili dogodki v Indokini vse bolj ugodno razvijali. Toda tudi sedaj ni še vse izgubljeno, če bodo stali svobodni narodi budno na straži ter proti komunizmu vse bolj energično in enotno nastopali.

KAJ JE DEMOKRACIJA?

Beseda »demokracija« je grškega izvora in dobesedni prevod na slovenski jezik bi se glasil »vlada ljudstva«. Beseda »demokracija« izraža torej pojem o neposredni udeležbi ljudstva na vladi. Jasno je pri tem tudi to, da mora demokracija, če je res demokracija, delati v prid ljudstva. Ljudstvo si hoté samo sebi ne bo škodovalo.

Ta drugi smoter demokracije: vladati v korist ljudstva, je tista točka, s katero se igra komunizem. Vendar pa je ta drugi smoter demokracije bistveno združen s prvim. Teoretično vsaj ni mogoče, da bi ljudstvo samo sebi hotelo škodovati, a če bi se to praktično utegnilo vendarle zgoditi, razpolaga demokracija s sredstvi, ki morejo tako nesrečo preprečiti.

Nasprotno pa je vlada, katero so postavili samo nekateri posamezniki in je ljudstvo v svoji svobodi ne more strmoglaviti; brez vsake garancije, da dela res v prid ljudstva.

Bistvena zahteva prave demokracije je torej soudeležba svobodnega ljudstva na vladi.

Znano je, da je vladalo do 18. stoletja prepričanje, da je za dobro vlado zadosten dober namen vladarja absolutista. Liberalizem pa je začel učiti, da ni mogoče ustvariti dobre vlade, če ljudstvo ni soudeleženo pri postavitvi in če nima kontrole nad njenim izvajanjem.

V teku 18. in 19. stoletja so doglali temeljne principe demokracije in opredelili točen sistem zaščite državljanov pred možno nasilnostjo raznih vlad.

Tako zvane komunistične demokracije so se poživljale na te temeljne pojme demokracije in so z diktaturo proletariata, ki se končno omeji na diktaturo enega samega človeka, začele tolmačiti demokracijo samo kot vlado, ki dela za ljudstvo.

Ne več vlada ljudstva, ampak vlada za ljudstvo!

Komunisti so zatajili 200 let človeškega napredka ter so pravi nazadnjaki in mračnjaki, ki posnemajo absolutiste iz najtemnejših dob človeške zgodovine.

Dokazi so nam smrtno obsodbe najbolj reprezentativnih vladnih osebnosti.

Nikakor ni več skrivnost, da med komunisti vlada totalitarni sistem, ki temelji na eni sami stranki, katera po svoji mili volji gospodari in vlada, ne da bi ljudstvo svobodno moglo vlado kontrolirati.

To ni nikaka demokracija, ne ljudska vlada, ne vlada v prid ljudstva, temveč vlada, v kateri Marksovi učenci samovoljno eksperimentirajo nad ubogim ljudstvom izvršljivost ali neizvršljivost Marksovih in Leninovih teorij, ki so jim same v sebi nezmisljive.

Ali ni tako, »Primorski dnevnik«?

Adenauer in evrop. skupnost

Nemški kancler Adenauer je imel na kosilu, ki mu ga je priredila Zveza inozemskih novinarjev, govor, v katerem je izrazil nekaj misli o sedanjem političnem položaju.

Najprej je izrazil nemški kancler željo, da bi dosegla ženevska konferenca uspeh, kar bi prineslo neko olajšavo tudi na drugih poljih.

Pri tem je izrazil upanje, da bo prišlo kmalu do potrditve evropske obrambne skupnosti, ter dejal, da bi ga zelo veselilo, ako bi se vključile v evropsko obr. skupnost tudi druge države, posebno pa Jugoslavija in države Bližnjega vzhoda.

Na vprašanje, kaj misli o možnosti nove konference o Nemčiji, je Adenauer odgovoril, da je minilo po berlinski konferenci premalo časa, da bi se mogli povrniti na to vprašanje.

Razpravljajoč o mednarodnem položaju je Adenauer naglasil, da se Sovjetska zveza ne boji nobenega razen Združenih držav in preventivne vojne, ki bi jo te lahko sprožile. Toda sile teh dveh držav bodo nekega dne v ravnovesju. Industrijski potencial (moč) Združenih držav

presega, posebno kar se tiče premoga, železa in petroleja, potencial Sovjetske zveze, ki bi se morala, ako bi hotela voditi vojno, polastiti Nemčije in njenega industrijskega potenciala. V tem leži po Adenauerjevemu mnenju tudi vzrok, zakaj Sovjetska zveza nasprotuje evropski obr. skupnosti.

Adenauer je nato poudaril, da je vedno pripravljen upoštevati francosko stališče glede evropske obr. skupnosti ter se udeležiti vsakega razpravljanja, ki bi utegnulo zmanjšati francoske ugovore nasproti skupni evropski vojski.

Ena stvar pa je gotova, je nadaljeval Adenauer, da Zapadna Nemčija s svojimi 50 milijoni prebivalstva ne more ostati za vedno brez obrambe. In zato sem naklonjen ustvaritvi nemške vojske v okviru evropske obrambe. Ako pa ne pride do tega, potem ostane le ena rešitev: nemška narodna vojska.

Nato je povabil Adenauer Francoze, naj se lotijo vprašanja o evropski obr. skupnosti s hladno glavo ter naj se zavedajo, da se je mogoče le skupno rešiti, ali pa skupno utoniti.

Pogajanja o Suez

V Londonu se vršijo zadnje čase pogajanja o umaknitvi angleških čet s sueškega področja.

Ta pogajanja, ki jih vodita angleški minister Selwyn Lloyd in egiptovski poslanik v Londonu, baje precej dobro napredujejo. Angleži so pristali na popolno umaknitev svojih čet s tega področja, medtem ko so Egipčani privolili, da sme Anglija zopet zasesti to področje v slučaju, ako bo pretila kaka nevarnost deželam Arabske zveze ali Turčije.

Zoper vključitev Turčije med arabske države se je egiptovska vlada do zadnjega upirala.

Vprašani, o katerih se niso mogli pretekle teden sporazumeti, sta vprašani, koliko časa naj bi veljal ta sporazum in v kolikem času bi se morala izvršiti izpraznitev sueškega področja. Egipčani so za to, da bi veljala pogodba sedem let, Angleži pa bi hoteli, da bi ostala pogodba deset ali celo dvajset let v veljavi. Egiptovska vlada zahteva nadalje umik angleških čet s sueškega področja v teku 15 mesecev, londonska vlada pa trdi, da potrebuje za izpraznitev področja vsaj dve leti. Poleg tega se poganja Anglija, da bi bil vključen med arabske države tudi Iran (Perzija).

Na splošno je veliko upanja, da pride prej ali slej do popolnega sporazuma glede sueškega vprašanja. V slučaju umaknitve angleških čet s sueškega področja, bi ostalo tam le določeno število angleških tehnikov, ki bi skrbeli za vzdrževanje in ohranitev raznih naprav in oporišč, ki je za obrambo Bližnjega in Srednjega vzhoda tako velike važnosti.

Časopisje v Italiji

Na kongresu demokrščanske stranke v Neaplju je De Gasperi podal poročilo o stanju strankinega časopisja. Položaj je vse prej kot ugoden. Komunisti in socialisti daleč prekašajo glede časopisja demokrščanske. Pred. dem. stranke De Gasperi je navedel naslednje številke: 15 dnevnikov s katoliško tendenco se tiska v 332.500 izvodih. L'Unità se tiska v nakladi 428.500 izvodov, Avanti se tiska v 115.000 izvodih. Levičarsko časopisje ima še to prednost, da je koncentrirano samo v dveh časopisih. Demokrščansko časopisje pa je razdrobljeno na 15 pokrajinskih dnevnikov.

Časopisi širijo idejo, zato je treba nanje polagati veliko važnost. Za uspešen boj proti komunizmu se bo morala demokrščanska stranka močno potruditi, da prodre s svojimi časopisi med širše ljudske mase.

Beg iz groba

Ameriška preiskovalna komisija je objavila podrobnosti o delovanju komunistov na Slovaškem. Duhovnik Jožef Ploess je bil aretiran na svoji župniji Glasserhau v Srednji Slovaški in odpeljan s sto drugimi ljudmi v samotni kraj v gozdu. Med ljudmi je bil tudi njegov oče. Vsaka žrtev si je morala sama izkopati grob, potem pa so začele deževati nanje krogle. Duhovnikov oče je bil na mestu mrtve. Duhovnik Ploess pa je bil samo ranjen v roko. Vrgli so ga z drugimi vred v jamo in ga pokrili z nekaj zemlje. Ponoči se mu je posrečilo rešiti se iz groba in dobiti pomoč v neki hiši. Od tu se je začelo dolgo in nevarno potovanje, dokler ni došel v Zahodno Nemčijo.

PRISPEVAJTE
za L. Kemperlov sklad!

Osmo nedelja po binkošti

Tisti čas je povedal Jezus svojim učencem to priliko: »Bil je bogatin, ki je imel oskrbnika, in tega so mu zatožili, da mu imetje zapravlja. Poklical ga je ter mu rekel: 'Kaj to slišim o tebi? Daj odgovor o svojem oskrbovanju, zakaj odlej ne boš mogel biti več oskrbnik.' Oskrbnik pa je rekel sam pri sebi: 'Kaj naj storim, ker mi moj gospod jemlje oskrbnitvo? Kopati ne morem, beračiti me je sram. Vem, kaj bom storil, da me sprejmejo v svoje hiše, ko bom od oskrbnitve odstavljen.' In poklical je dolžnike svojega gospoda, vsakega posebej, in dejal prvemu: 'Koliko si dolžan mojemu gospodu?' — 'Sto mer o-lja,' je rekel ta. On pa mu je dejal: 'Vzemi svoje pismo, brž sedi in zapiši: osemdeset.' — Nato je rekel drugemu: 'Koliko si pa ti dolžan?' Ta je rekel: 'Sto mer žita.' Pravi mu: 'Vzemi svoje pismo in zapiši: osemdeset.' — In gospod je pohvalil krivičnega oskrbnika, da je razumno ravnal. Zakaj otroci tega sveta so nasproti svojemu rodu razumnejši kakor otroci luči. In jaz vam pravim: Pridobite si prijatelje s krivičnim mamonom, da vas, ko obnemorete, sprejmejo v večna bivališča.« (Lk 16, 1-9).

PREMETENOST

Naleteli boste na ljudi, ki imajo glede sedem zapovedi čudne pojme. Zelo so strogi glede tatvine, n. pr. da se prilazi nekdo v hišo in odnese denarnico, ali da se drugi polasti kolesa, ki sloni pred hišo, ali da zataji posojeno stvar. Hitro povedo: »To je tatvina.« Nimajo pa enake razsodnosti — kljub temu da jih Cerkev poučuje — glede denarja. Tat jim je tisti, ki denar izmakne. Nič si pa ne oči-

tajo, če si sami tuj denar prisvojijo na kak drug način, ki je vsaj na zunanji videti pošten, n. pr. da sprejmejo plačilo za slabo opravljeno delo ali da lažejo pri prodaji ali da vzamejo plačilo za krivično delo ali da sprejmejo v dar ukraden denar ali da odtrgavajo delavcu zaslužek ali da s to ali drugo zvijačo izvajajo ob bližnjega denar, nepravilno podpora itd.

Ukrasti denar kot tat: Bog obvaruj! Preslepiti bližnjega, prevarati ga, samo da jim sam izroči denar: to je po njihovem premetenost, popolna pravičnost.

Take premetene krivičnosti je več kot preveč. Oskrbnik v današnjem evangeliju je njen patron.

Ali ga Jezus hvali? Ne. Pove, da je oskrbnika, ko je zvedel za njegovo zvijačo, gospodar pohvalil, a v tem smislu, da si je znal pomagati iz zadrege, vendar si je pomagal s tatvino. Za to ga Bog ni pohvalil.

Oskrbnik si je znal, seveda krivično, zagotoviti živče za to življenje. Jezus nas pa opozarja, da si znajmo zagotoviti večno življenje z zemeljskimi dobrinami.

Kako to naredimo? Nekateri svetniki, kot sv. Anton Pušcavnik, so razdelili vse premoženje med uboge, kaj takega Bog od tebe ne zahteva, zdi se ti morda celo nespametno. Pa si vsaj ne pridobivaj imetja krivično in z zvijačo. Pa čeprav ne daš vsega revežem, ker potrebuješ za družino itd., daj vsaj primerno miloščino, plačaj pošteno delavca.

Miloščina pokrije obilo grehov, to je: izprosi ti milost prave pokore.

»Dobra mera in vaga v nebesa pomaga.«

Če bi se po tem ravnali kapitalisti in komunisti, družbe in zasebniki, bi na zemlji imeli raj.

njem. Nekaj kazni se nam odpusti pri spovedi, tem več, čim bolj skesana, bolj ponižna je spoved in čim večjo naloženo pokoro opravimo. Čim manj zadostimo, čim manjša je pokora, tem bolj gotovo moramo na kak drug način zadostiti, kot omenjeno, že na tem svetu, če ne, pa bodo vice daljše.

V svoji dobroti Bog dopušča, da se moremo okoristiti tudi z zadoščevanjem koga drugega. Tudi v navadnem življenju je tako, da kdo drugi plača, iz sočutja, naš dolg.

Kdo je tisti, ki zadoščuje za nas?

To je tisti, ki nas je odrešil izpod oblasti satanove — Jezus Kristus. Pa tudi tisti, ki sami zase ne potrebujejo zadoščanja, a so izvršili veliko spokornih del. Med njimi je prva Mati božja, potem svetniki.

Koliko je brezmadežna Devica trpela, čeprav ni nič grešila. Kako veliko pokoro so delali svetniki, čeprav so le malo grešili, n. pr. sv. Alojzij. Ali naj bo to zastoj izvršeno, proč vrženo? Ali, kar oče v družini zasluži, proč vrže, če ne porabi sam? Ali ne shrani v hranilnici, da bo v korist otrokom? Verniki smo vsi ena družina, eno občestvo. Ali naj bo Bog manj gospodarski, manj usmiljen? Ali naj prekomerno zadoščanje Jezusa, Marije in svetnikov nikomur ne koristi, ali naj ne koristi potrebnim, ubogim spokornim grešnikom?

Jezus, ki je celo za kosce kruha tam v puščavi ukazal, naj jih poberejo, da se ne končajo, je še posebno skrben za duhovne dobrine. Kar je sam zaslužil in zadostil, kar so prekomerno zadostili Marija in svetniki, vse to je po njegovi volji v zakladu sv. Cerkve, ki jo je ustanovil, da vrši njegovo delo in rešuje grešnike za ne-

besa. Kakor je Cerkev dal oblast učiti, deliti zakramente, ji je dal tudi oblast nad tem zakladom. Petru je rekel: »Kar koli boš razvezal na zemlji, bo razvezano v nebesih« (Mt 16,16).

Iz te zakladnice tečejo milosti za nas, posebno v zakramentih. Iz te zakladnice pa moremo zajemati tudi zadoščanja za naše kazni.

KAKO MOREMO ZAJEMATI?

Da moremo zajemati iz te zakladnice, moramo po volji Cerkve izvršiti gotove pogoje. Na primeru iz vsakdanjega življenja je razvidno. Sin je napravil dolg. Dolgo bi moral delati, da bi ga plačal. Oče se ga usmili. Reče mu: »S svojim napornim delom sem precej zaslužil. Imam denar zaprt v omari. Tu imaš ključ. Pojdi, odpri, vzemi, da plačaš.«

Podobno je tudi z odpustki; to je, da črpamo iz zakladnice zadoščanja, moramo napraviti nekoliko napora. Bog namreč hoče našega sodelovanja. Proti volji nam ne da. Ali bo oče pomagal sinu, če bi se temu niti ne ljubilo vzeti ključa od omare in dvigniti določeno vsoto? »Če si tako len, ti nič ne dam.«

Da dobimo odpustke, je treba, da imamo vsaj splošen namen, jih sprejeti, da smo v milosti božji in da opravimo od Cerkve določeno delo.

Zadosti je, če smo v milosti božji vsaj ob koncu predpisanih del. — Namen zadoštuje splošen; če smo ga obudili, drži. dokler ga ne prekličemo, da namreč nočemo odpustkov.

Dobra dela, ki jih Cerkev zahteva (za popolne odpustke) so: spoved in sv. obhajilo, obisk cerkve in molitev po papeževem namenu.

Iz življenja Cerkve

KAPUCINSKI RED

Po najnovejših statistikah šteje kapucinski red po vsem svetu 14.644 članov. Ima številno samostane in 60 misijonskih središč.

DAROV ZA CERKEV V HIROŠIMI

Cerkev svetovnega miru v Hirošimi bo posvečena 6. avgusta. Za opremo cerkve so prihajali darovi iz vsega sveta. Znatno so prispevale: Italija, Španija, še več pa Latinska Amerika. Veliko darov je prišlo iz Nemčije: Köln je oskrbel orgle, Bonn tabernakelj, Achen krstni kamen, Dusseldorf glavna vrata; tvrdka Siemens je darovala zvočnike; Belgija pa je oskrbela glavni oltar.

ZDRAVNIK MORA BITI VEREN

Zdravnik, ki ne veruje v Boga, nima pravice izvrševati svoj poklic. Tako je izjavil predsednik ameriškega društva zdravnikov Mac Cormik.

POMOČ OBUPANCEM

Posebni oddelek avstrijske Caritas se bavi z usodo tistih, ki si hočejo iz obupa ali naveličanosti vzeti življenje. Že prvo leto je organizacija rešila 770 ljudi. Zadnja leta narašča število samomorov zla-

ZORA PISCANC:

Šli smo po deželi svetnikov

(Nadaljevanje)

V DEŽELI SONČNE PESMI

Vedno više in više se je vzpenjala korijera čez Apenine in le misel na Assisi nam je blazila domotožje po Loretu. Zopet je govorila naša pesem o vsem, kar sreča niso mogla povedati.

Zapustili smo Marche in pred nami se je odprla sončna Umbrija, dežela valovitih gričev, zlatih žitnih polj, oljk in trte. Kot drago znanko smo pozdravili mestece na hribu, prijazni Assisi. Predstavilo se nam je tako kot pred leti, ko je bila večina izmed nas tu ob priliki svetloetnega romanja v Rim. Mestece tihe lepote in ubranosti, kjer vse razodeva preprosti frančiškovi duh, kjer nas z oken in sten pozdravljajo gorečke in nageljni, da se človeku zdi, kot bi bil nekje med našimi ljudmi. Lepe vezanine krasijo izložbe trgovin, slikane lončevine in drugi izdelki domače umetnosti.

PRI SV. MARIJI ANGELSKI

Z avtopulmanom smo se kmalu po kosilu odpeljali naprej k Sv. Mariji Angelski, mogočni baziliki, nad katero kraljuje ogromen kip Matere božje. Bila je zgodnja popoldanska ura, zato prav malo obiskovalcev. V baziliki smo se najprej ustavili v mali kapeli Porciunkuli, prvi cerkvi sv. Frančiška. Tu smo pobožno zmolili pred-

sti med mladino. Ugotovili so, da je v večini primerov vzrok slaba vzgoja in pa nemoralno časopisje.

100-LETNICA VZGOJNEGA ZAVODA

Vzgojni zavod sv. Genovefe v Versaju, ki ga vodijo jezuiti, praznuje letos 100-letnico svojega delovanja. V tem zavodu so bili izsolani številni častniki francoske vojske, zato je vodil svečano zborovanje maršal Juin. Spomenik, ki so na njem imena vseh padlih gojencev šole, ima navedenih 2300 imen raznih častnikov francoske vojske.

PROSNJA ZA NOVE MISIJONARJE

Katoličani Indonezije so po svojih zastopnikih prosili vlado, naj dovoli inozemskim misijonarjem vstop v državo, ker je došedanjih duhovnikov premalo. Po drugi strani pa tudi nimajo na razpolago zadostno število profesorjev za vzgojo domačih duhovnikov.

STAVKA ZA VERSKO SVOBODO

Morda je prišlo prvič v zgodovini do delavske stavke, ki ima namen ohraniti versko svobodo. To se je zgodilo na Japonskem. Delavci so s stavko protestirali proti ravnatelju svilarne OMI v Hikone, ker jih je silil, naj prestopijo v tisto budistično sekto, kateri sam pripada.

EREMO DELLE CARCERI

Visoko nad Assisijem kraljuje samostan Eremo delle Carceri. Avto se je vzpenjal po takih strminah, da smo se bali, da jih ne bo zmogel. Vedno širši pogled se nam je odpiral na lepo Umbrijo. Kot orlovsko gnezdo pripeto na skalovje se nam je prikazal samostan. Čudovito je odseval v svoji skalnati belini od zelenja gozdov in sinjine neba. Zgoraj, na obokanem hodniku so v najlepših barvah cvetele rože in dajale temu svetemu kraju nek poseben izraz miru in spokojnosti. Tu ni nobene večje kapele ali cerkve. Polno pa je tesnih celic in kapelic z edinim oltarjem, do katerih smo prišli po tesnih hodnikih ali pa strmih stopnicah. Vse naokrog so šumeli gozdovi, globoko pod samostanom je sklopotala voda čez oglodane stene, ptički so drobili svoj neutrudni spev in vse nas je tako živo spominjalo na velikega ljubitelja narave sv. Frančiška, ki si je izbral ta mirni kraj, da je tu premišljeval božjo ljubezen. Vse prehitro smo morali zapustiti ta mirni kotiček, kajti sonce je že tonilo za umbrijske griče in sence večera so že padale na šumeče gozdove.

PRI SV. FRANČISKU

Cerkev sv. Frančiška je sestavljena iz treh cerkv. V spodnji je kripta sv. Frančiška. Bolj preproste grobnice si človek ne more misliti. Težki, masivni kamni zakrivajo grob, kjer počiva svetniško telo velikega asiškega uhožca. Človeku se zdi, da je v katakombah, in molitev se zgublja v nek čuden občutek, kakor da vsa ta strogost in resnost ne spada več v naše pomehkuženo stoletje. Le vrhinja cerkev je svetlejša in krasijo jo lepe Giottove freske iz življenja sv. Frančiška.

Bili smo ravno v srednji cerkvi, ko je prihitela za nami neka gospa s hčerko. Slišala je našo slovensko govorico:

»Tudi jaz sem Slovenka, iz Postojne sem doma!« je vse v eni sapi povedala, medtem ko so ji po licih polzele solze.

»To je pa moja hčerka, v Sieni stanu-

jemo.«

»Ona pa prav gotovo ne zna več slovenski.« se je oglasil nekdo iz naše družbe.

»O, pa znan!« se je odrezala gospodična.

»Mama me je naučila.«

Šli sta z nami pri ogledovanju cerkve.

»Vi ne veste, kako me je ganilo.« mi je pravila med potjo, »ko sem po dvajsetih letih zopet slišala svoj materin jezik.«

Pri oltarju smo zapeli »Marija, skoz' življenje.« Gospa s hčerko si je ves čas brisala solze. Težko ji je bilo, ker je morala na vlak. Naglo se je poslovila, da bi skri-la veliko ganjenost. Kaj vse premore materina beseda na tujih tleh!

PRI SV. DAMIJANU

Sv. Damijan je nekoliko oddaljen od Assisija. Tu je živel sv. Klara s svojimi sestrostrami, potem ko je po zgledu sv. Frančiška zavrgla vse posvetno in se darovala Bogu. Ali je mogoče, smo se izpraševali, da so te tesne celice z vlažnimi zidovi, kamor nikdar ni posijal sončni žarek, bile bivališča živih ljudi? Kako vse drugače so pojmovali duh spokornosti, kakor ga pojmujejo mi, otroci dvajsetega stoletja! In vendar ta duh ni še umrl. V samostanu sv. Klare v Assisiju še vedno žive v strogi klavzuri sestre klarisinje in nadaljujejo sveto in spokorno življenje velike učenke sv. Frančiška, sv. Klare. Videli smo jo. Za zamreženimi okni je ležala na mrtvaškem odru. Stoletja je niso še uničila. Le očrnel obraz je pričal, da smo prah in da se v prah spet povrnemo. Ob zamreženem oknu je stala klarisinja, čez obraz je imela potegnjeno črno tenčico in njen glas je prihajal do nas kot glas človeka, ki s svetom nima nobenega stika več. Živ mrlič pri mrliču, me je streslo do sra in kar od-dahnula sem se, ko sem spet zagledala sončno luč. Skoro sram me je bilo moje strahopetnosti. Svet drvi v pogubo, potaplja se v nasladi in mehkužnost, tu pa žive device, mlade in polne življenja, ki v neprestanem zatajevanju in pokori zadoščajo Bogu za grehe človeštva in so neprestan opomin in očitek nam vsem: vaše življenje bi moralo postati svetlejši...

Iz cerkve sv. Damijana stopiš na kamnito ploščad, kjer je v zidu vdolbena plošča in v njej vklesan najlepši frančiškovi spev: njegova Sončna pesem. Čudovit je bil razgled, ki se je od tu odpiral na valovito Umbrijo. Sonce se je bližalo k zatonu, griči so žareli v rožnati večerni zarji, veličasten mir je bil razlit čez sončno pokrajino.

Tak večer je moral biti takrat, ko je izzvenela na umirajočih ustnih svetega Frančiška Sončna pesem, ko je v njegovih napol slepih očeh ugasnila zarja umbrijskega večera in je dogorelo srce asiškega uhožca v ljubezni, ves svet objemajoči.

...Hvaljen bodi Gospod in s teboj vse tvoje stvari... smo počasi brali ob besede do besede, ...posebno sonce naš gospod brat... po sestrni luni in zvezdah... po bratu vetru, zraku in oblaku... po sestrni vodi, ki tako je koristna, pohlevna in dragocena in deviška... po bratu ognju, ki z njim razsvetljuje nam noč... po sestrni materi zemlji... po onih, ki po tvoji ljubezni odpustajo... po naši sestrni smrti telesni...

Tu bi človek obstal in se ure in ure potapljal v veličino bogastva in veličino uboštva nedosegljivega frančiškovega duha. Pa čas je neusmiljeni tiran našega stoletja in še sam sebi je človek največkrat skrivnost.

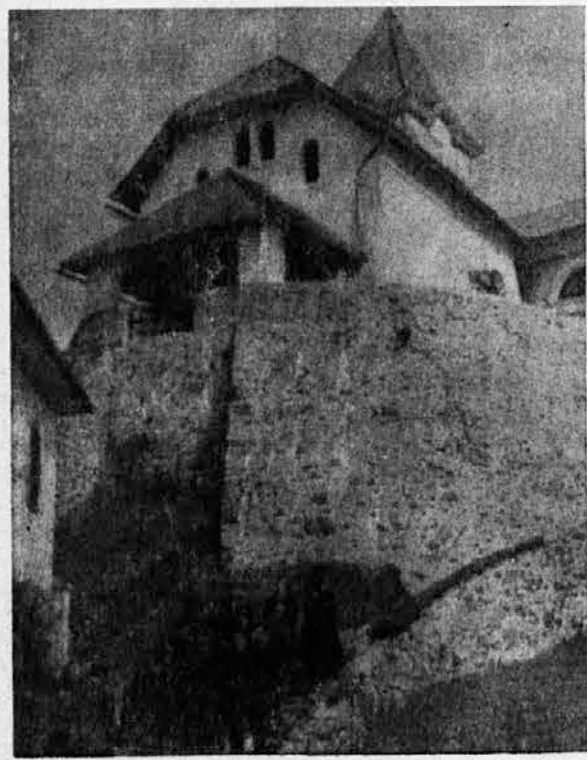
EREMO DELLE CARCERI

Visoko nad Assisijem kraljuje samostan Eremo delle Carceri. Avto se je vzpenjal po takih strminah, da smo se bali, da jih ne bo zmogel. Vedno širši pogled se nam je odpiral na lepo Umbrijo. Kot orlovsko gnezdo pripeto na skalovje se nam je prikazal samostan. Čudovito je odseval v svoji skalnati belini od zelenja gozdov in sinjine neba. Zgoraj, na obokanem hodniku so v najlepših barvah cvetele rože in dajale temu svetemu kraju nek poseben izraz miru in spokojnosti. Tu ni nobene večje kapele ali cerkve. Polno pa je tesnih celic in kapelic z edinim oltarjem, do katerih smo prišli po tesnih hodnikih ali pa strmih stopnicah. Vse naokrog so šumeli gozdovi, globoko pod samostanom je sklopotala voda čez oglodane stene, ptički so drobili svoj neutrudni spev in vse nas je tako živo spominjalo na velikega ljubitelja narave sv. Frančiška, ki si je izbral ta mirni kraj, da je tu premišljeval božjo ljubezen. Vse prehitro smo morali zapustiti ta mirni kotiček, kajti sonce je že tonilo za umbrijske griče in sence večera so že padale na šumeče gozdove.

Zvečer smo imeli v mali kapelici blagoslov, nato smo še hip postali na travi pred cerkvijo sv. Frančiška. Vse v prek in v šir so se prižigale luči po domovih in drugovale svetlim zvezdicam na nebu in luni, ki je kraljevala med njimi. Hvaljen bodi, Gospod, po sestrni luni in zvezdah, ki si jih na nebu ustvaril, svetle, drage in lepe, so nam v srečo odmevale besede božjega glumača.

Romanje na Sv. Višarje

v nedeljo in ponedeljek 8. in 9. avgusta

čani pa na upravi »Katoliškega glasa« v Gorici. Cena vožnje L. 1000.—

Slov. kat. prosvetno društvo iz Gorice sporoča, da se romanje pevskih zborov na Sv. Višarje ne bo vršilo v soboto in nedeljo 7. in 8. avgusta, temveč na splošno željo pevcev v nedeljo in ponedeljek 8. in 9. avgusta. Podroben program bomo javili v prihodnji številki. »Kat. glas«. V glavnem bo obsegal te točke: v nedeljo: skupna sv. maša s slovenskim petjem v Vidmu pri Milostni Materi božji; kosilo in zabava s petjem v Ukval ali Zabnicah, kjer bo popoldne tudi blagoslov. Nekako ob 16. uri odhod na Sv. Višarje. Tu bomo zvečer pripravili običajni kres. Naslednji dan: skupna sv. maša in obhajilo, odhod z gore in obisk belopeških jezer. Zborom se lahko pridružijo tudi ljubitelji petja in višarske božje poti. Prijavijo naj se pri domačem pevskem zboru, Gorici.

VELIK ZAKLAD

Ker se pripravljamo na porciunkulo in ker smo v Marijinem letu, ki je tako bogato na odpustkih, objavljamo naslednji članek o odpustkih, ki naj nas še bolj vzpodbuja za prejemanje odpustkov.

Johannes Jørgensen, še živeči danski pesnik in pisatelj, konvertit, je imel po spreobrnjenju še vedno predsodke o odpustkih. Ti predsodki so mu ostali od protestantskega umovanja. Na poti v Rim je zbolel in ležal bolan na Bavarskem. Tedaj si je začel očitati svojo malomarnost glede odpustkov. Spoznal je, kako odlično sredstvo so odpustki, ko da Bog z njimi spokorni duši priliko zadostiti na lahek način za grehe že na tem svetu in ji ni treba čakati na vice.

ZAKAJ SO ODPUSTKI KORISTNI?

Z odpustki se odpustajo časne kazni za grehe, ki so že odpusteni.

Moti se, kdor meni, da je z dobro spovedjo glede svojih grehov pri Bogu popolnoma v redu. Greh namreč žali Boga in zasluži kazni.

Ker smrtni greh Boga neskončno žali, se užaljeni Bog odtegne s svojo milostjo:

v svoji pravičnosti prisodi grešniku tudi kazen. Ali ni tako ravnal že s prvima človekoma? Ko sta se smrtno pregrešila, sta izgubila posvečujočo milost, a sta bila tudi kaznovana. Iznana sta bila iz raja, morala sta mnogo trpeti in nazadnje umreti.

Adam in Eva sta se zunaj raja kmalu skesala, zadobila sta spet posvečujočo milost, Bog jima je žalitev odpustil. Med svetniki v koledarju se ju spominjamo 24. decembra. Obenem z žalitvijo jima je Bog odpustil tudi večno kazen, ki sta jo bila zaslužila z grehom. Ne gre namreč, da bi spokornik, ki je spet v milosti božji, na veke trpel v peklju, saj je spet prijatelj božji. Kljub vsemu kesanju sta pa Adam in Eva veliko trpela za svoj greh: vse življenje sta bila ne v raj, ampak v solzni dolini; prvi sin je bil ubijalec, drugi ubit! Koliko trpljenje za Evo in za Adama! Končno sta morala umreti...

Za grehe namreč prisoja Bog tudi časne kazni. In trpljenje prvih staršev je bila taka časna kazen. Časni kazni Bog ne odpusti vseh, ko nam odpusti greh. Za te moramo zadostiti ali tu na zemlji z dobrimi deli ali s potrpežljivim trplje-

Slovenci v emigraciji za STO

Slovenski Narodni odbor je izdal naslednje »poročilo«, ki ga ponatiskujemo iz KT, št. 145.

Dne 13. junija so se v Washingtonu sestali člani predsedstva Narodnega odbora za Slovenijo. Proučili so položaj v domovini in prišli do soglasnega zaključka da se totalitaristični značaj komunističnega režima v Jugoslaviji, katerega zunanja in notranja moč se je v zadnjem času zaradi upornosti zatiranega naroda ter lastnih razkrajalnih sil sicer zmanjšala, ni spremenil. Soglasno so ugotovili potrebo in se zedinili o sredstvih borbe proti režimu. V tem smislu Narodni odbor za Slovenijo pozdravlja vztrajno odpornost v domovini ter poziva njih in rojake v tujini k složnosti ter tvornemu in neustrašnemu delu za dosedanje končne smotra, ponovne osvoboditve ter vrnitve človečanskih in političnih pravic.

Člani predsedstva so proučili tudi polo-

žaj v zvezi s tržaškim vprašanjem. Narodni odbor pozdravlja odločnost tržaških Slovencev pri zagovarjanju obstoja Svobodnega tržaškega ozemlja. Narodni odbor za Slovenijo vztraja slej ko prej pri svoji izjavi z dne 13. novembra 1953, ki zahteva spoštovanje določb italijansko-jugoslovanske mirovne pogodbe ter ohranitev Svobodnega tržaškega ozemlja kot trenutno edino rešitev v duhu mednarodnega prava in evropskega sodelovanja.

Narodni odbor za Slovenijo prosi vse jugoslovanske politične činitele v emigraciji, naj pristopijo v duhu pomirljivosti in sloge k reševanju medsebojnih vseh vprašanj. Le tako bomo vsi izpolnili dolžnost, ki jo imamo v usodni borbi med mednarodnim komunizmom in pravimi demokratičnimi silami vsega sveta do svoje domovine in vsega človeštva.

Komunike sta podpisala gg. dr. Miha Krek in dr. Bogumil Vošnjak.

so visokemu gostu na čast priredili veliko vojaško paradu. V petek 23. t. m. je abesinski cesar skupno z maršalom Titom odpotoval na Brione, od koder sta na ladji »Galeb« dosegla Split, kjer je bila v ponedeljek velika parada jugoslovanske vojne mornarice. Na ladji »Galeb« je visoki gost z vsem svojim spremstvom odpotoval v Grčijo.

S KOROŠKEGA

Veliko krika zaradi zvonov

Kako so včasih nastrojili večinski narodi od narodnih manjšin, se vidi zelo drastično na zgledu sveških zvonov na Koroškem, saj so razburili vso nemško avstrijsko šovinistično javnost.

Na Koroškem so v pretekli vojni tako kot pri nas odzveli po vseh cerkvah zvonove. Sedaj so jih verniki marsikje nabavili na lastne stroške. Tako se je zgodilo tudi v Svecah, župniji v občini Bistrica v Rožu. Tu se je letos osnoval poseben odbor, ki je nabral dovolj sredstev, da so naročili na Dunaju dva zvonova. Ker je v vasi tudi nekaj nemčurjev, ki so znani po svoji šovinistični zagritosti in svojem sovraštvu do Slovencev, je odbor sklenil, naj na novih zvonovih ne bo drugih napisov kot latinskih in ne drugih znakov nego cerkvenih. Latinščina je uradni cerkveni jezik, zato mora biti enako draga vsem katolicanom.

Toda ko so v začetku julija priromali zvonovi z Dunaja, so videli, da so na njih razni grbi, ki niso bili prav nič cerkveni, in celo napis v nemškem jeziku, katerega odbor ni naročil. Odbor je vsled tega protestiral in trdila je poslala delavca, ki je z diletom zbrisal nemški napis, saj je prišel na zvon proti določilom pogodbe. To je pa pomnilo iskro v stehi nemškega šovinizma. Po vsej Avstriji so se oglasili časopisi, ki so zagnali krik, kakor da bi se podirala avstrijska republika. Škofija je zaradi pisanja časopisov uvedla preiskavo, ki je ugotovila to, kar smo že omenili, namreč da je nekdo brez vednosti odbora naročil zvonarju nemški napis na zvonovih in pa nepravilno grbe. Če je vsled tega odbor zahteval odstranitev nenarocnega napisu, je imel vso pravico in celo dolžnost.

Afera se še ni razčistila, ker zvonov v Svecah niso še posvetili. Vsekakor nam ta dogodek dovolj žarko prikazuje, kakšen je nemški šovinizem v Avstriji. Prav takšen je ostal, kakršen je bil pod Hitlerjem.

V Svecah je v nedeljo 18. julija imel novo mašo edini letošnji koroški novomastnik Frančišek Potocnik, redovnik Sreca Jezusovega. Novi zvonovi mu pa niso mogli pri-trkovati.

Dom gospodinjstkih pomočnic

V aprilu so imele rimske gospodinjstke pomočnice svoje letno zborovanje. Samo v Rimu je nad 50.000 gospodinjstkih pomočnic. Sedaj so se pa zbrale ponovno skupaj in so sklenile, da bodo postavile velik dom gospodinjstkih pomočnic. V domu bodo kapela, spalnice, bolniška soba, kuhinja, dvorana za prireditve in zborovanja, gospodinjstka šola in uradi za različno pravno pomoč. Pobudo za ta koristen dom je dal duhovnik Carlo De Nardi, ki že več let skrbi za gospodinjstke pomočnice.

„Katoliški glas“ v vsako slovensko družino

je imenovala dolensko vas ter zopet izginila.

»Marička, ven pojdi!« je klical Andrejček.

»Kaj bi radi?« je vprašala kar iz druge sobe.

»Lačen sem; prinesi kaj večerje!«

»Zdaj še ni kuhano. Tu imaš kruh!«

In je postavila predenj krušnico z dve-ma odrezoma štruce in zopet šla.

Andrejček je trgal s prsti sredico od skorje in jo tlačil v usta, da bi ne zakričal od besnosti. Zakaj Marička je zopet sedela tam med tistima dvema in se smejala.

Izpil je zadnjo čašo; drzna misel mu je šinila v glavo; vstal je in stopil v drugo sobo.

»Ker nočeš ti ven, sem pa jaz prišel sem!« je dejal in odmaknil stol od mize, kjer je sedela Marička. Oba moška sta umolknila. Marička je užaljena vstala in nekam odšla.

»Čujte vi mož! Ne nadlegujte gostov!« Andrejček je šele zdaj opazil, da ima ta človek naredniško saržo.

»Prostora je za vse!« je odgovoril mirno.

»Niti salutirali niste!«

»Invalid sem in sem na fronti pozabil!«

RAZNE NOVICE

STOLETNICA VOJAŠKIH KURATOV V ANGLIJI

Letos proslavljajo stoletnico angleških katoliških vojaških kuratov. Prvič so jih imenovali med krimsko vojno za službo v lazareti. Pobudo za to je dal londonski škof Grant, ki je bil sam sin vojaka.

Papež Pij XII. je dogodek proslavil s tem, da je imenoval nadškofa Davida Mathewa, bivšega apostolskega delegata za Britansko Vzhodno in Zahodno Afriko, za ordinarija pri britanski vojski. Imenovanje so pozdravili vsi, kajti nadškof se je posvetil teološkim študijem, ko je bil že v službi pri britanski mornarici, prve svetovne vojne se je udeležil kot kadei na vojni ladji »Tigra«.

Nadškof Mathew je tretji škof pri angleških oboroženih silah. Kot njegova prednika tudi on ne bo častnik in zato ne bo nosil uniforme, imel bo le duhovno jurisdikcijo.

V vojaškem smislu kurati ne morejo dobiti povelj od svojega škofa, ki je civilist. Uradno škof nima ničesar skupnega z njihovimi imenovanji in napredovanji. Ker so kurati častniki v vojski, jim lahko ukazuje le po činu najvišji vojaški duhovnik. Do pred 30 leti so bili vsi vojaški duhovniki podrejeni anglikanskemu kuratu-generalu, pa naj so bili katoliški, židovski ali anglikanski. Kljub razliki ver so pa bili odnosi med njimi vedno odlični.

Naši komunisti bodo gotovo rekli, da je to nazadnjaško, so pa kljub temu Angleži že daleč pred njimi in bodo ostali.

VSako LETO JE ROJENIH 5.400.000 KATOLICANOV

Neka pariška misijonska revija je prinesla zanimive številke o številu katolicanov na svetu. Skupno nas je 472 milijonov, od teh seveda največ v Evropi. Po posameznih celinah so katoliki razdeljeni tako-le:

V Aziji je od celokupnega števila 1 milijarde 300 milijonov ljudi — 31 milijonov katolicanov.

V Evropi je od 590 milijonov ljudi 230 milijonov katolicanov.

V obeh Amerikah od 337 milijonov ljudi — 190 milijonov katolicanov.

V Afriki je 198 milijonov ljudi. Od teh je katolicanov 17 milijonov.

Slednjič je na Oceaniji skoro 3 milijone katolicanov od celokupnega števila 14 milijonov ljudi.

Ista statistika tudi navaja, da je vsako leto rojenih 5.400.000 katolicanov. Še enkrat toliko, 10.400.000, pa je vsako leto rojenih kristjanov.

Se nekaj iz te statistike. Pod komunističnimi vladami sedaj živi okoli 784 milijonov katolicanov.

KOLIKO LJUDI ZAHAJA V AMERIKI V CERKEV?

V Ameriki premerijo in pretehtajo vse, kar le morejo. Kar se da in kar se ne da, spravijo v statistike in preglednice, iz katerih odseva ameriško življenje. Tako so pred nedavnim napravili statistični pregled tudi o tem, koliko ljudi zahaja v cerkev. Znani Gallupov zavod za ugotavljanje javnega mnenja je ugotovil, da se je v zadnjih štirih letih povečalo obiskovanje cerkev za 4 milijone, to se pravi od 9 na 13 milijonov vernikov. Statistika še navaja, da cerkve bolj obiskujejo ljudje nad 30 letom in da ženske seveda daleč prekašajo moške.

V Italiji so pa ugotovili, da obiskuje cerkev približno polovica odraslih žensk in ena četrtina moških. Glede obiska cerkva v Italiji je seveda velika razlika med po-

krajino in pokrajino. V nekaterih škofijah sev. Italije je zlasti na deželi obisk stooosten, drugod pa skoro ničev. V tem oziru prednjači Romagna, a tudi v Toskani ni dosti bolje.

Kaj pa pri nas? Uradne statistike nimamo. Bilo bi pa zelo koristno, ko bi jo napravili, vsaj za slovenski del škofije.

AMERIKANCI BODO SPET ROMALI V SVETO DEZELO

V septembru se bodo ameriški verniki letos že tretjič odpravili na romanje v Sveto deželo. Seveda ne peš, ampak po ameriškansko kot ministri — z letali, in moderno kot turisti — s polnimi mošnjami. Njihovo romanje bo trajalo celih 33 dni, obiskali pa ne bodo le Svete dežele, ampak skoro ves Bližnji vzhod. Osem dni se bodo ustavili v Egiptu, obiskali Kairo, Luxor in Tebe, si ogledali Grčijo in otok Ciper, Beyrut in Damask in šele poslednjih trinajst dni bodo zares »romali« po Sveti deželi.

NOVA KAPELA

V grobnicah pod baziliko sv. Petra bo zgrajena kapela v čast čenstohovske Matere božje, ki jo Poljaki zelo častijo. Kapela naj bi bila simbol in tolažba za zvestobo preganjane poljske Cerkve.

MARIJANSKI KONGRES V BELGIJI

V Bruslju v Belgiji bodo imeli od 2. do 5. septembra veličasten marijanski kongres, ki se ga bo udeležilo nad 200.000 vernikov in 1000 bolnikov.

ROMANJE gor. Slovencev na Barbano v sredo 11. avgusta

Iz goriške škofije priredimo letos veliko romanje marijanskega leta na Barbano za vse slovenske vernike v sredo 11. avgusta. Kdor se želi udeležiti tega romanja, naj se zgleda pri svojem župniku, v Gorici pa se lahko vpiše v župnem uradu stolne cerkve od ponedeljka 2. avgusta do sobote 7. avgusta vsak dan od 10. do 12. ure. Vpisovanje se sprejema dokler bo kaj razpoložljivih mest. Zato ne mudite z vpisom! Cena za prevoz iz Gorice na Barbano je 500 lir. V Gorici bo odhod zjutraj ob 6h s Travnika, povratek pa zvečer s mrakom. Za hrano skrbi vsakdo sam. Prav tako poskrbijo župnije vsaka zase za prevozna sredstva do Gradeža. Ker želimo, naj bo nameravano romanje res romanje, to je obisk Marijinega svetišča, da tam častimo Boga in Marijo, se priporoča prejem svetih zakramentov. Sv. spoved naj po možnosti opravi vsakdo sam že doma. Vendar bodo tudi na Barbani na razpolago spovedniki v zadostnem številu. Na povratku z Barbane se ustavimo v Ogleju, da si ogledamo baziliko in počastimo naše oglejske mučenice.

Nadaljnja navodila objavimo prihodnjič.

Gorica, dne 26. julija 1954.

Dušni pastirji

IZ JUGOSLAVIJE

Aretacija črnogorskega pravoslavne metropolita

Dne 6. julija so jugoslovanske oblasti aretirale v Crni gori pravoslavnega metropolita Arsenija Bradavarića. Obdolžili so ga protidržavnega rovarjenja, žalitev države in visokih državnih dostojanstvenikov.

Sarajevski dnevnik »Oslobodjenje« je pred kratkim zelo ostro napadel mostarskega pomožnega škofa msgr. Andreja Majca. (Mostarski škof Čule je že več let v ječi). Msgr. Majca so obdolžili, da je v nekem naselju v Bosni imel govor, ki je očitno pokazal vso njegovo mržnjo proti vladi in komunističnemu režimu. Dolžijo ga tudi, da je še posebno poudaril, da so neredi po cerkvah bili izzvani z namenom, da bi potem lahko država posegla vmes v silo.

PRI RADIJSKI ODDAJI »VERA IN NAS ČAS« BO V NEDELJO 1. AVGUSTA OB 9.30 NA SPOREDU GOVOR O ŽIVLJENJU KATOLICANOV V ANGLIJI, KAKOR GA POPISUJE SLOVENSKI IZSELJENSKI DUHOVNIK IGNACIJ KUNSTELJ.

Poplave v Jugoslaviji

V soboto 24. julija je Donava dosegla na jugoslovanskem ozemlju najvišjo raven. Vsled tega je na področju Baranje prišlo do poplav. V predmestju Podravlje, ki so ga izpraznili, je voda dosegla 472 cm nad normalno višino. Izpraznili so tudi predmestje Trdjavice, ki ga je zalila voda. Voda je zalila tudi vasi Draž in Kopačevo. Voda je na več krajih prekrčila nasipe in začela prodirati v naselja. Okrog 3000 ljudi, med njimi tudi večje število vojakov, je na delu, da preprečijo hujše poplave. — Upanje je, da se jim bo posrečilo.

Etiopski cesar v Jugoslaviji

Z velikimi svečanostmi, kakršnih ni bil deležen še noben dostojanstvenik v Titovi Jugoslaviji, so v Beogradu pretekli teden sprejeli abesinskega cesarja Haile Selasija. Na stotisoče ljudi je po beograjskih ulicah navdušeno pozdravljalo abesinskega cesarja. Sledili so slavnostni sprejemi in govori, polaganje vencev na Avali in obiski najvažnejših krajev. Abesinski cesar je v znak prijateljstva izročil predsedniku Titu najvišjo etiopsko odlikovanje velike kolajne kraljice iz Sabe. Na zemunskem letališču

me ne pozna več?

Zdrnila se je in mu pogledala v obraz. Ni se ga razveselila. Nekako zdolgočasno mu je dejala: »Saj so pravili, da si padel, Andrejček. Odkod si se tako nenadoma vzel? Glej no.«

In se je domislila, mu segla v roko in se nasmejala: »Postaral si se. Vojska te je hudo vzel.«

»Krapežev Tone te pozdravlja. On mi je povedal, da si tu!«

»Veš, čakaj, Andrejček! Potem mi poveš ali pa jutri dopoldne. Gospodje so notri; nimam časa!«

Odhitela je v drugo sobo.

»Nima časa... si je šepetal Andrejček in si nalil znova. »Zame nima časa, da bi jo vprašal, ali kaj ve o moji materi. Za one ima čas, ki ji pravijo prazne marnje...«

Z vsakim požirkom vina, ki ga je popil, je rasteel njegov gnjev.

Potrkal je s palico po tleh.

»Kaj bi vendar radi?« je vprašala Marička na vratih.

»Samo kratko besedo, Marička! Ali kaj veš, kje je moja mati?«

»Kaj bom vedela? Župana moraš vprašati, tam doli na Dolenskem je...« In mu

ALOJZIJ REMEC:

Andrej Košuta POVEST

»In sem jo imel rad, Maričko, da sem zavoljo nje zavrgel Frančoka!« je mrmljal sam s seboj. Najrajši bi bil vstal in šel, ne da bi ga kdo videl.

Tedaj je vstopil v sobo nov gost, visok, zamazan delavec, kakor je prišel z dela, in se razjezil: »Oštarija, luč! Ali bomo v temi?«

Sedel je k mizi v drugi kot, Marička je prihitela.

»Kaj, ali bo luč samo za boljše ljudi in za tvoje ljubčke?« je vpil delavec.

»Molči, neroda fabriška!« je odvrnila Marička, postavila stol na sredo sobe in prižgala luč.

»Tudi meni še pol litra!« je dejal Andrejček, ko je Marička hotela oditi po vino za delavca.

Vzela je steklenico izpred njega, ne da bi ga pogledala, in odšla.

Ko se je vrnila in postregla delavcu ter je postavila steklenico pred Andrejčka in mu zopet s tujim mrzlim glasom dejala, naj plača, jo je nagovoril: »Marička, ali

me. Visok, trd je šel ven, na vratih se je moral skloniti.

Ko je stopal po temačni ulici in je odmeval njegov korak z udarci njegove lesene noge ob zidovih, je snel čepico z glave, da si ohladi vroče čelo.

»Prav se ti godi, norec! Zdaj se smeje in pripoveduje ljudem, kdo si. Vidiš, zdaj je prišla pokora za vse tiste večere, ko si hodil k njej vasovat! Takrat si bil lep, mlad, prešeren in si se igral z njo v ob- jestnosti in ji verjel, da te ima rada. Zdaj si invalid, nadložen kakor kruljav berač, zdaj se pokoriš, ko te ne mara več in jo je sram, da bi pred ljudmi govorila s ta- bo!«

Iz jesenske megle, ki je padala na mesto, je začel prseti dež.

Andrejček pa je hodil od luči do luči, od ulice do ulice in ni vedel, kam gre...

X.

Prvi novembrski sneg je bil zapadel, ko je dobil Andrejček prvo vest o svoji materi. Francka je pisala pismo, ki se je končevalo takole: — Na vse strani smo pisali, a te nobeno naše pismo ni našlo. Od tebe tudi ni glasu; nihče ne ve, ali si še živ ali ne. Mati je slaba, a ne more

Z GORIŠKEGA

Duhovne vaje

ZA DEKLETA

Duhovne vaje za dekleta bodo letos v Gorici od 16. avgusta zvečer do 20. avgusta jutraj v samostanu č. mm. uršulink. Vzdrževalnina je dva tisoč lir. Vsaka udeleženka naj prinese s sabo posteljno perilo. Priglasiti se je treba do 15. avgusta na župnem uradu stolne cerkve v Gorici, Corte S. Mario 7, Gorizia.

ZA ZENE

Letos bodo duhovne vaje tudi za žene, in sicer iste dni kot za dekleta, to je od 16. avg. zvečer do 20. avg. jutraj. Vršile se bodo v zavodu č. mm. notredamk v ul. sv. Klare. Pogoji so isti kot za dekleta. Priglasiti se je prav tako istotam kot zgoraj.

Duhovne vaje so vsakomur potrebne: grešniku, da se zares poboljša; pravičnemu, da se zares utrdi v dobrem. Zato pričakujemo, da se bodo dekleta in tudi matere udeležile duhovnih vaj v velikem številu.

Dušni pastirji

Priprava za ponavljalne izpite

Dijaki in dijakinje, tudi maturanti, ki bi želeli priprave na jesenske izpite, naj se zglasijo v Alojzijevišču v ponedeljek 2., torek 3. ali sredo 4. prihodnjega tedna od 10. do 12. ure.

Vodstvo Alojzijevišča

V Stražicah bodo zidali novo šolo

V soboto jutraj so v goriški občinski hiši postavili na dražbo gradnjo nove šole v Stražicah. Zmagalo je gradbeno podjetje Cechet iz Fogliana. Prvi del gradnje bo izvršen v teku enega leta, tako da bo za šolsko leto 1955-56 lahko že 240 učencev obiskovalo to šolo. Sledilo bo še štiri ali pet velikih gradbenih del v skupnem znesku 120 milijonov. Dokončna šolska stavba bo razpolagala s 16 učilnicami za 480 učencev, z veliko telovadnico, s štirimi učilnicami za otroški vrtec za 100 otrok in vsemi potrebnimi pritisklinami. Šolsko poslopje bo eno najmodernejših naše občine.

Goriški romarji v Thiene

Preteklo nedeljo 25. julija so poromali Goričani in Steverjanci na božjo pot v Thiene pri Vicenzi. Bilo jih je tri korijere. Ob 10. uri so imeli skupno sv. mašo, pri kateri so peli peveci iz Steverjana in iz Gorice. Nazaj grede so obiskali še Monte Berico, sv. Antona Padovanskega ter tudi rojstno hišo sv. Pija X. v Riese. Polni najlepših vtisov so celo neprijetno zamudno po poti sprejeli z veseljem, ker so imeli tako priliko, da so še dalj časa prepevali in molili.

Prihodnji teden v Gorici

V ponedeljek 2. avgusta, na porciunkulo, se lahko dobijo popolni odpustki, tako zvani porciunkulski odpustki, tolikokrat, kolikorokrat kdo obišče kapucinsko cerkev v Gorici ter zmoli šest očenasev in zdravomarij po namenu sv. očeta, potem ko je prejel sv. obhajilo in se skesano spovedal. Porciunkulski odpustki se lahko dobe od nedelje popoldne naprej ter vse ponedeljek. Isti odpustki se morejo dobiti v katerikoli cerkvi enega izmed redov sv. Frančiška (franciškanih, kapucinih, minoritih itd.).

V sredo 4. avgusta ob 8. uri zvečer bo mesečna pobožnost za žene pri Sv. Antonu.

Zene, ne pozabite na to svojo pobožnost!

V petek 6. avgusta, prvi petek v mesecu, zvečer ob 8. uri ura molitve pri Sv. Antonu.

V soboto 7. avgusta ob 6. uri sv. maša z rožnim vencem v stolni cerkvi.

Ta mesec bomo praznovali praznik Mar. vnebovzeta in pa Mar. brez. Sre. Kot priprava na oba praznika naj nam služi že praznovanje prve sobote, ki naj najde vse častilce Marijine pri obhajilni mizi.

Davčne prijave v letu 1954

V vsej Italiji so po Vanonijevem zakonu napravili v mesecu marcu 4.029.225 prijav, 250.000 več kot prejšnje leto. Najvišji letni dohodek ima Milan s povprečno milijon-skim letnim dohodkom. Za njim pride Turin, Verona, Benetke, Bologna, Firenze, Rim, Neapelj, Bari, Messina. Pod milijon letnih dohodkov imajo Trst, Genova, Ancona in Palermo. Najnižji letni dohodek v državi ima Gorica skupaj s Furlanijo, kljub temu pa se je izkazalo, da sta Gorica, Furlanija in Trst na prvem mestu glede davčnih prijav. Število prijav v Julijski krajini znaša 6 odstotkov, sledi Milan s 4,4 odstotka, nato Rim s 3,7 odstotka, Neapelj itd. Iz tega je razvidno, da je v Julijski krajini na vsakih 100 prebivalcev šest, ki so napravili davčno prijavo.

S T R Ž A Š K E G A

Prednostne lestvice v Trstu

Višja šolska uprava sporoča, da so objavljene prednostne lestvice prosilcev za poverjena in nadomestna mesta na srednjih šolah s slovenskim učnim jezikom za šolsko leto 1954-55. Prednostne lestvice so na vpogled od 21. do vključno 30. julija 1954 na Slovenski nižji srednji šoli v Trstu, ulica Scuola Nuova št. 14/II, med 10. in 12. uro dopoldne.

Dolina

Pri nas v zadnjih dveh mesecih zvonovi malokdaj vabijo k sv. maši ob delovnikih. Na Prebenegu pa ni sv. maše ob nedeljah že veliko časa. Tako je pač v hiši, kadar glavni hlapec boleha. Kljub temu pa smo imeli v tem mesecu prav lepo in izredno slovesno opasilo sv. škofa Urha. Hvaležni smo msgr. Ukmarju za njegovo toplo besedo in želimo, da bi ga še kdaj slišali v Dolini. Večer lepega praznika je zaključila prireditel v dvorani. To pot so se postavili bazoviški fantje in dekleta, ki so igrali »Dve nevesti« in spravili v izredno dobro voljo vse številno občinstvo.

Tiste dni je bilo tudi dosti jeze po vasi, ker so dolinski godci vzeli dvajsetletnim fantom tradicionalno šagro in sami priredili ples za svoj žep. Na srečo je dež pogasil jezo in godci so imeli samo škodo.

Sedaj pa se zbirajo nad Dolino veliki oblaki in verjetno se bo nevihta čutila tudi drugod. Kominformistična dolinska občina je sklenila premestiti otroški vrtec iz župnišča v občinsko hišo. S tem sklepom smo splošno zadovoljni, toda zajec je v drugem grmu. Ob tej premestitvi v druge prostore bi se komunistična občinska uprava rada znebila šolskih sester v vrtcu in nastanila novo učiteljico po svoji volji. Tega ne bomo dolinski občinski katoličani nikoli pustili! Radi sedanega vrtca je njegov ustanovitelj bil napaden v socerbski jami in pozneje bil sedem mesecev zaprt

Peljali so ga v pisarno, yažno iskali po nekih zapisnikih, hodili iz sobe v sobo; slednje je prišel nekdo in povedal: »V špitalski baraki je.«

In Andrejček se je znašel tam kakor v sanjah.

Ozek, bled je bil materin obraz, globoke udre oči so še živele, ko se vele rumene roke niso mogle več dvigniti v pozdrav in so se rahlo tresle na surovi plati, ki je pokrivala usehle ude.

»Prišel si, Andrejček... Vedela sem, da še prideš...« je šepetala. »Sedi, siromak, in se nasloni k meni, da te še enkrat vidim ob blizu, dete moje.«

»Pol leta sem vas iskal, mati, in vas nisem mogel najti...« je govoril Andrejček, z desnice prijel rahlo materine mrzle, drobne prste, z levico pa si potegnil preko oči.

»Trudna sem; beganstvo mi je vzelo zadnje moči... Zdaj bi zaspala tako lepo, ko si prišel...«

Tedaj je pristopila Francka, popravila odejo in šepnila: »Tako te je čakala ves zadnji teden.«

Andrejček je dvignil glavo in prvič pogledal Francko. Bledelja, nežnejša je bila

Števerjan

Števerjanci smo šli v nedeljo na prvo letošnje romanje. Z avtopulmanom smo se odpeljali že ob 4.30 proti Thiene-Monte Berico-Padova in Benetke. Na poti smo se pridružili goriškim romarjem, da smo skupno opravili svete pobožnosti.

Kljub cestnim incidentom, ki smo jih iz solidarnosti do Goričanov morali biti deležni tudi mi, smo veseli prispeli domov, čeprav z veliko zamudo.

Drugo romanje je že določeno in pripravljeno: šli bomo na Sv. Višarje skupno s cerkvenimi zbori. Nas je lepo število skoraj samo mladine. Nazadnje bomo še romali na Barbano.

Števerjanski županski stolček je prav nesrečen. Naš novoizvoljeni župan g. Herme-negild Podveršič si je na delu v vinogradu zlomil nogo. Že od sobote leži v goriški bolnici. Upamo, da se mu noga kaj kmalu zaceli, da bo lahko nadaljeval delo, ki ga je začel z izredno navdušenostjo in širokogrudnostjo.

G. županu voščijo vsi Števerjanci skrajšnje ozdravljenje.

Zahvala

Vsi veseli in zdravi smo se romarji vrnili iz Thiene, Monte Berico in Padove.

Preč. gospodu Jožetu Vidmarju se prav lepo zahvaljujemo za trud, da nam je razlagal, pridigal in nas zabaval, da nam je bila pot prekratka.

v Kopru. Tega dobri Dolinčani ne pozabijo in bodo svoj katoliški vrtec obdržali za vsako ceno. To je borba za mladino, za lepšo bodočnost župnije in krščanskih družin, zato sprejemamo boj z največjim upanjem na zmago.

V Guatemali

V ponedeljek 19. julija so praznovali po vsej Guatemali protikomunistični dan. Pri tej priliki so imeli razne slovesnosti, ki so bile posvečene žrtvam, ki so zaradi svojega protikomunističnega zadržanja izgubile svoje življenje. Voditelj protikomunističnega upora polkovnik Castillo Armas, ki je postal medtem predsednik začasne vlade, se je izrazil, da ni besed, ki bi mogle popisati zločine, ki so jih izvršili komunisti v zadnjih dneh Arbenzovega režima. Polkovnik Armas je tudi poudaril, da se bo boj nadaljeval, dokler ne bo komunizem popolnoma in za vedno poginjal z guatemalskega ozemlja.

Prejšnji predsednik Arbenz in veliko njegovih sodelavcev se je zateklo v mehiškansko poslaništvo v Guatemali, kjer jim sedanja vlada zaradi diplomatske nedotakljivosti poslaništva ne more doživega. Arbenz je obtožen raznih zločinov in zato ne more gojiti upanja, da mu bo sedanja vlada dovolila prost odhod v kako drugo državo.

Šest sto guatemalskih žena je poslalo pretekli teden mehiškemu predsedniku poziv, naj odpokliče iz Guatemale mehiškega poslanika Prima Villo Michela in vse osebe poslaništva. Mehikanskemu poslaničniku očitajo, da se je očitno bratil s komunisti ter da se je slabo obnašal do protikomunistov, ki so pod Arbenzovim režimom prosili za politično zatočišče v mehiškem poslaništvu.

Eden izmed vzrokov, da se je komunizem ravno v Guatemali prišel do oblasti, je tudi verska zanemarjenost ondodnega ljudstva. Guatemala, ki je 99 odstotno katoliška

dežela, uživa žalostni primat, da ima med vsemi katoliškimi državami na svetu povprečno najmanj duhovnikov. V Guatemali pride na enega duhovnika več kot 28.000 vernikov. Poleg tega je Guatemala hribovita in zelo redko naseljena dežela, kar dušnopastirsko delo duhovnikov še bolj otežuje.

ZANIMIVOSTI

Španska amnestija

Ob priliki glavnega španskega praznika sv. Jakoba Kompostelskega je Frankova vlada proglasila splošno amnestijo. Manjšim zločincem je bila kazen odpustena, večjim pa zmanjšana.

Razstava srbskih fresk v tujini

V Zürichu v Švici zbujajo veliko zanimanje razstava srbskih srednjeveških fresk. Razstavili pa niso originalnih del, temveč kopije. V umetniškem svetu se namreč vedno bolj uveljavlja metoda, da na razstavah izpostavljajo na ogled kopije različnih umetnin, posebno takih, ki so težko dostopne ali ki se ne dajo prenašati, kot ravno freske. To metodo so začeli uporabljati na Francoskem ter je kopiranje umetnin doslej tako visoko stopnjo popolnosti, da človek uživa velikokrat še bolj kot ob originalu, saj so ti, posebno po cerkvah, navadno tako slabo osvetljeni, da obiskovalce ne more v popolnosti dojeti lepote originala.

Srbske freske, posebno one iz Makedonije, zbujajo izredno zanimanje, ker kažejo nove, doslej neznane poteze srednjeveške umetnosti. Posnetke so napravili jugoslovanski mojstri sami pod vodstvom francoskih učiteljev. Pri tem je nelogično smiselno to, da jugoslovanski oblastniki tako visoko cenijo cerkveno umetnost. Cerkev in vero pa, ki sta to umetnost navdihnili, hočejo uničiti.

Odkritje Noetove barke na gori Ararat

Američan John Liibi, ki se je pred kratkim vrnil iz gore Ararat v Armeniji, je izjavil, da je na vrhu gore odkril ostanke velike ladje, ki bo najbrže Noetova barka. Bil pa je primoran zaradi ledenih plošč ostati oddaljen za par sto metrov od ladje. Sklenil pa je vrniti se na goro Ararat v polovici avgusta, da bo takrat nadaljeval s iskanjem. Naredil je več fotografij, ki so zelo zanimive. Ladja meri približno 75 m.

Po zadnjih vesteh sta dva člana ekspedicije Liibi zopet poizkusila turo na 4450 metrov visoko goro Ararat, kjer sta zapazila veliko štirioglato ladjo. Nista pa se ji mogla približati, ker sta jim to preprečila dva medveda.

Poplave v Tibetu

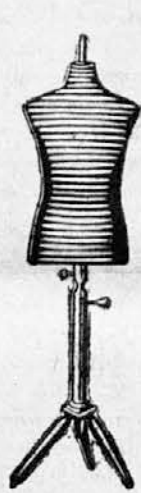
V Tibetu je reka Namchung zaradi močnega deževja tako narasla, da je predrila nasipe in preplavila mesto Gyantse, ki šteje 25.000 prebivalcev. Po neuradnih vesteh je 1800 ljudi izgubilo življenje.

DAROVI Za SLOVENSKO ALOJZIJEVIŠČE

N. N. iz Gorice 1500; N. N. iz Pevme 1000 lir. Bog povrni! Iz zapuščine pok. gđe. Ane 10.000 lir. Blagi pokojnici naj sveti večna luč!

Odgovorni urednik: Stanko Stanič

Tiska tiskarna Budin v Gorici

A. PERTOT

TRST - ULICA GINNASTICA 22

Velika izbira vsakvrstnih ženskih in moških podlog
BLAGO ZA MOŠKE OBLEKE

Vse po konkurenčnih cenah!

OBVESTILO

TVRDKA G. KERŽE

TRST, Piazza San Giovanni št. 1 - Telefon 35-019

Ki obstoja in deluje nepretrgoma že 88 let v solidnem in neumornem delu, je na željo svojih cenjenih odjemalcev

USTANOVILA

oddelek za izvoz darilnih paketov z raznovrstnim blagom za Jugoslavijo in ostale države, ki že deluje v polnem obsegu.

Vsi, ki niste bili do danes obveščeni o našem novem poslovanju in želite svojim sorodnikom in prijateljem pokloniti kakršnokoli darilo, kakor: živila, tekstilno blago, radiosprejemnike, glasbila, pisalne, šivalne ali pralne stroje, električne sesalce za prah, električne hladilnike - Frigideires, štedilnike na drva, plin ali elektriko, nerjaveč namizni pribor, porcelan, bicikle, motocooters itd. itd., vam vljudno vabimo, da se zglasite osebno ali pismeno pri nas na zgornjem naslovu.

Postreženi boste točno, po konkurenčnih cenah in s kvalitetnim blagom!

kakor včasih, oči bolj vase zamišljene, kretanje nežne, materinske.

»Nikoli ti tega ne pozabim, Francka, da si tako dobra!«

Mati je odprla oči in ugledala oba pred seboj.

»Bodi ji hvaležen, Andrejček, skrbela je zame bolj, kakor bi bila moja hči!«

Zopet je zatisnila oči.

»Francka, hudo sem te žalil, ali mi moreš odpustiti?« je prosil Andrejček.

»Vse sem prestala, toliko trpela, da nisem imela časa misliti na to, da bi me bil žalil. Glej, za vse te moram skrbeti!« je pokazala po sobi.

»Kako to?« se je začudil Andrejček.

»Strežnica sem bolnikom; odkar sva z materjo tu... Nekdaj si mi dejal, naj grem za nuno. Glej, zdaj so se tvoje besede skoraj izpolnile... Usmiljenka bi rada postala...«

Tedaj je Andrejčka zbudilo v srce, rad bi bil nekaj rekel, a ni mogel.

»Vedel!« je zaprosila mati.

Andrejček je vstal, da ji postreže, tedaj je Francka zapazila, da ima leseno nogo.

»Ne trudi se! Vidim, da težko hodiš, siromak!« je šepnila in vzela z mize skodelico čaja, da ga da bolnici. V njenih

očeh je zasijalo usmiljenje, ki je Andrejčka hipoma pomirilo.

Ko je pomogel Francki, ki je materi dvignila glavo, da bi mogla piti, mu je padla palica na tla, neroden kakor je bil.

Ko se je sklonil po njo, je materino oko spoznalo hipoma vse, kako je z njim.

»Francka, tudi on bi bil potreben tvoje pomoči...« je dejala priprosto in oba sta vedela, kaj je hotela reči.

Drugi dan je bolnica umrla v njiu rokah in njene zadnje besede so ju zvezale za večno.

*

Andrejček se je vozil zopet k bataljonu. V topo žalost po umrli materi je segala misel na Francko. Ni bila beseda izrečena, nista se izpovedala drug drugemu, ob materinem grobu sta oba jokala, ob ločitvi sta komaj dahnili poslednji zbogom!

A vendar je Andrejček vedel, da pride čas, ko bo Francka njegova žena.

»Saj bo kdaj konec teh groznih dni in tedaj se snideva!« ji je bil dejal na postaji, ko je vstopil v vlak.

Ali ga je razumela ali ne, vseeno. Na peronu je stala in gledala za njim, ko ji je s čepico mahal skozi okno v slovo.

»O Francka, zlata duša, ki sem te našel!« je govoril med sabo skozi tisto okno.

Nekdo je sedel za njim v kot in ga pozdravil: »Kam se voziš, Andrejček?«

Ozrl se je in spoznal Koritnika.

»Ali te niso obesili?«

»Šest mesecev sem bil v ječi. Pasje življenje, ti pravim. Morali so me izpustiti, ker mi niso mogli ničesar dokazati. Določen sem spet za fronto in zdaj grem domov, da še enkrat vidim ženo in otroke. Od začetka vojske jih nisem še videl.«

Toplo je bilo Koritnikovo pripovedovanje.

Med potjo sta se zmenila, da bo Andrejček spremljal Koritnika na dom.

V tistem mestu bi moral čakati na vlak do drugega jutra; bolje mu bo, če bo čez noč na njegovem stanovanju, kakor da bi zmrzoval na postaji.

»In laže mi bo, Andrejček, če boš z menoj...« je ponavljal Koritnik venomer.

Mrak se je že delal, ko sta šla iz zasedene ulice preko majhnega dvorišča na Koritnikov dom. V pritičju med dvema velikima steklenima oknom je nad vrati visel skromen napis: Aleš Koritnik, rezbar in podobar.

(Nadaljevanje)

umreti, da bi te ne videla prej še enkrat. Trdi vedno, da si še živ in da te Marija varuje. Dejala je, naj to pismo pošljem gospodu župniku, ki so tudi v begunstvu, a v drugem taborišču. Gospod župnik vedo zate in ti bodo pismo poslali po regimentu. Pridi, Andrejček, takoj, tvoja mati bi te še rada videla.

Andrejček je pogledal, kdaj je bilo pismo pisano, in je vedel, da je od tedaj preteklo že štirinajst dni. »O Bog, da bi ne bilo prepozno!« je trepetal.

In hitel je na postajo, da ga je bolna noga pekla v kolenu kakor žerjavica in se vozil dve noči in en dan in je stal ob nekem jasnem jutru ob vhodu v taborišče. Baraka za barako, kakor daleč je seglo oko.

Pred Andrejčkom je stal siten človek, vojak, orožnik, policaj ali Bog vedi kaj, in hotel vse voditi: kdo je, kam gre, koga išče, ali ima dovoljenje, da sme v taborišče, in množica vprašanj, da se je Andrejček tresel od nestrpnosti: »Pustite me, moja mati umira tu nekje! K njej moram, vse drugo vam povem potem!«

»Počasi, človek božji! Kam pa hočeš med to množico beguncev, ki jih je vojska nagnala iz vseh vetrov sem?«